

AB-0711

M. Com. (Part - I) (External) Examination
April / May - 2015

Financial & Management Accounting : Paper - II

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. COM. (PART - 1) (EXTERNAL)

Name of the Subject :
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - 2

Subject Code No.: 0 7 1 1 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :

Student's Signature

1 માગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

20

(અ) નીચે દર્શાવેલી માહિતી પરથી પ્રિયાંશી લિ. તા. 31મી માર્ચ, 2014ના રોજનાં પાકા સરવૈયામાં ચોખ્ખી મિલકતોની ગણતરી કરો :

સ્થિર મિલકતો	તા.31/03/2013ના રોજ પડતર	વર્ષ દરમિયાન વધારો	તા. 31-3-13ના રોજ ધસારા ફંડ	ધસારાનો વાર્ષિક દર
જમીન-મકાન	15,00,000	2,00,000 (01-07-13)	5,00,000	5%
ફર્નિચર	2,00,000	-	1,00,000	10%
પ્લાન્ટ-ચંત્રો	6,00,000	1,00,000	1,50,000	10%
વાહનો	3,00,000	-	1,50,000	12%

તા. 01-04-13 ના રોજ રૂ. 2,00,000ની પડતર કિંમતની (એકત્રીત ધસારો રૂ. 1,00,000) એક મોટરકાર રૂ. 70,000માં વેચવામાં આવી હતી. ધસારાની જોગવાઈ ઘટતી જતી બાકીની રીતે કરાવામાં આવે છે.

(બ) ભારત લિ.ના ચોપડે તા. 31-3-09ના રોજ સ્ટોકની કિંમત રૂ. 1,59,200 દર્શાવેલ છે. સ્ટોકની કિંમત આંકતી વખતે ઉપરોક્ત માલમાં કેટલોક માલ જેની મૂળકિંમત 13,800 છે તેનું બરાબર વેચાણ થતું ન હોવાથી રૂ. 4,600 લખી વાળવામાં આવ્યા હતા. માલનો આ થોડો ભાગ જેની મૂળ કિંમત રૂ. 6,900 હતી તેને ચાલુ વર્ષે રૂ. 500ના નુકસાને વેચવામાં આવ્યો. ચાલુ વર્ષની ચોખ્ખી ખરીદી અને ચોખ્ખું વેચાણ અનુક્રમે રૂ. 3,24,000 અને રૂ. 4,56,000 હતું. કાચા નફાનો દર વેચાણ પર 20% છે. આગથી બચાવી લીધેલ માલની કિંમત રૂ. 4,887 હતી. દાવાની રકમ શોધો.

(ક) નીચેની બાકીઓ ચેતના ઈન્સ્યોરન્સ લિ.ના ચોપડેથી તા. 31/12/2014ના રોજ લેવામાં આવી છે.

વિગત	સીધા ધંધા અંગે રૂ.	પુનર્વીમા અંગે રૂ.
મળેલ દાવા	-	1,50,000
દાવાઓ : ચૂકવેલ	16,00,000	2,00,000
ચૂકવવાના બાકી (1-1-14)	2,00,000	15,000
ચૂકવવાના બાકી (31-12-14)	3,00,000	20,000
મળવાના બાકી (1-1-14)	-	20,000
મળવાના બાકી (31-12-14)	-	15,000
કાનૂની ખર્ચા રૂ. 15,000 (રૂ. 10,700 દાવાની પતાવટ અંગેના છે)		

ચૂકવેલ દાવા બાદ પુનઃવીમાની વસૂલાતની ગણતરી કરો.

(ડ) ધી પ્રિન્સી લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ કંપની લિ.નાં જીવન વિભાગનું મહેસૂલી ખાતું તા. 31-3-2014નાં રોજ નીચેની વિગતો ધ્યાનમાં લીધા વિના રૂ. 24,02,400નું જીવન વીમા ભંડોળ બતાવે છે.

(1) પ્રીમિયમ મળવાનું બાકી...	44,440
(2) રજૂ થયેલા પણ નહિં ચૂકવેલા દાવા	62,500
(3) જામીનગીરી પર ચઢેલ વ્યાજ	56,400
(4) પુનઃવીમા હેઠળનાં દાવાઓ	16,500
(5) પ્રીમિયમ ઘટાડા પેટે આપેલ બોનસ	10,000

ઉપરની વિગતોની અસર આપ્યા બાદની જીવન વીમા ભંડોળની રકમ શોધો.

(ઈ) નીચેની માહિતીઓ પરથી મૂલ્ય વૃદ્ધિ અને ખુટતી માહિતીઓ શોધો અને કર્મચારી દીઠ કમાણી ગુણોત્તર ગણો :

(1) બહારથી ખરીદેલ માલ અને સેવાની પડતર રૂ. 30,00,000 છે, કે જે મૂલ્યવૃદ્ધિનાં 75% છે.

(2) બાકીઓ

પગાર અને મજૂરી

કર્મચારી વીમા યોજનામાં ફાળો

પ્રો. ફંડમાં ફાળો

આવકવેરાની જોગવાઈ

ફર્નિચર વેચાણ ખોટ

મૂડી પૂરી પાડનારાઓને ફાળવેલ

ઘસારો

રાખી મૂકેલી કમાણી

(3) કર્મચારીઓની સંખ્યા 100 છે.

2 કિર્તી લી.ના ચોપડામાંથી તા. 31-3-2014ના રોજ નીચેની બાકીઓ કાઢવામાં આવી છે :

16

કાચુ સરવૈયું

ઉધાર બાકી	રકમ	જમા બાકી	રકમ
જમીન (પડતર)	1,00,000	શેરમૂડી (સત્તાવાર અને	
ફર્નિચર (પડતર બાદ ઘસારો)	10,000	બહાર પાડેલ) ઇક્વિટી	
મકાન (પડતર બાદ ઘસારો)	3,50,000	શેરમૂડી (રૂ. 10 પૂ.ભ.)	7,50,000
વાહનો (પડતર બાદ ઘસારો)	17,500	8% ની રિડી. પ્રેફ.	
પ્રેફરન્સ શેર પરત ખાતું	24,000	શેરમૂડી (200 શેર)	20,000
વહીવટી ખર્ચા	1,25,000	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	12,500
કરવેરા-વીમો	6,000	સામાન્ય અનામત	50,000
કમીશન	2,000	વેપાર ખાતું - કાચો નફો	4,00,000
ડિરેક્ટર ફી	1,000	મળેલ વટાવ	2,500
ઘસારો	30,000	રોકાણ પર વ્યાજ	4,000
ઓફિસ ખર્ચા	30,000	લેણદારો	12,800
ઓડિટરને ચૂકવણી	2,000	નફા-નુકસાન ખાતું	
દેવાદારો	15,000	(તા. 31-3-13)	5,000
વચગાળાનું ડિવિડન્ડ	38,300	નહિં ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ	1,000
હાથ પર રોકડ	6,000	નહિં ચૂકવેલ ખર્ચા	3,000
બેંકમાં રોકડ	97,500	કરવેરાની જોગવાઈ	
સિક્યુરીટી ડિપોઝીટ	5,000	(31-03-13)	35,000
સરકારી જામીનગીરીમાં			
રોકાણ	1,00,000		
માલનો સ્ટોક (પડતર કે			
બ.કિ. ઓછી કિંમતે)	1,76,500		
વાંધા હેઠળ ચૂકવેલ આવકવેરો	50,000		
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો	1,10,000		
	12,95,800		12,95,800

વધારાની માહિતી :

- (1) 1લી ઓક્ટોબર 2013નાં રોજ પ્રેફરન્સ શેર 20%નાં પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ તે અંગે ચૂકવણી શેર ખાતે ઉધાર્યા સિવાય બીજી કોઈ અસર આપવામાં આવી નથી.
- (2) આવકવેરા નિયમ અનુસાર 31મી માર્ચ 2014નાં રોજ ઘસારાની બાકી નીચે મુજબ હતી :
 - (1) મકાન રૂ. 1,05,000
 - (2) ફર્નિચર રૂ. 10,000
 - (3) વાહનો રૂ. 30,000
- (3) વહીવટી ખર્ચામાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને સંચાલકીય મહેનતાણાં તરીકે આપેલ રૂ. 9,000નો સમાવેશ થાય છે. કરાર અનુસાર મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને ચોખ્ખા નફા પર 5% લેખે કમિશન આપવામાં આવે છે.
- (4) ઓડિટરને ઓડિટ ફી ઉપરાંત રૂ. 500 કરવેરાનાં કામ અંગેના ચૂકવ્યા છે.
- (5) તા. 31-3-2014નાં રોજ રોકાણોની બજાર કિંમત રૂ. 90,000 છે.
- (6) વચગાળાનું ડિવિડન્ડ નીચે મુજબ છે :
 - (1) ઈક્વિટી શેર પર રૂ. 37,500
 - (2) પ્રેફરન્સ શેર પર રૂ. 800
- (7) પરચૂરણ દેવાદારોમાંથી છ માસથી વધુ મુદતનું લેણું રૂ. 10,000 છે.
- (8) તા. 31મી માર્ચ, 2013નાં રોજ પૂરાં થતાં વર્ષ માટેની આવકવેરાની માંગ (ડિમાન્ડ) રૂ. 50,000 અંગે પૂરી જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી અને તે માટેની અપીલનો ચૂકાદો આવ્યો નથી.
- (9) બધા જ લેણાં અને ડિપોઝીટ પૂરા ઉપજશે તેમ માનવામાં આવે છે.
- (10) આવકવેરાની 55% લેખે જોગવાઈ કરવાની છે.

(11) રિરેક્ટરોએ રૂ. 17,500 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ ગયા પછી ઈકિવિટી શેર પર શેરદીઠ રૂ. 0.50નું ડિવિડન્ડ સૂચવ્યું છે.

ઉપરોક્ત માહિતીનાં આધારે તમારે તા. 31-3-2014નાં રોજ પૂરાં થતાં વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું, નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતું અને તે દિવસનું ઊભું પાકું સરવૈયું પરિશિષ્ટ પ્રમાણે તૈયાર કરવાનું છે.

3 GOTALAએ પોતાના મકાનના માલના નુકસાનનો અને નફાના નુકસાનનો 16

તેમજ સ્થિર ખર્ચાનો આગનો વીમો નીચે મુજબ લીધો હતો :

સ્ટોક	રૂ. 5,00,000
મકાન	રૂ. 2,50,000
નફાનું નુકસાન અને સ્થિર ખર્ચા	રૂ. 2,50,000

તા. 31મી જાન્યુઆરીના રોજ આગ લાગવાથી સ્ટોક નાશ પામ્યો મકાનને નુકસાન થયું અને ધંધો 3 માસ માટે ખોરવાઈ ગયો.

નીચેની માહિતી પરથી ઉપરના ત્રણે મથાળા હેઠળ વીમાના દાવાની ગણતરી કરો :

પાછલા વર્ષના 31 ડિસેમ્બરના રોજ પૂરા થતા વર્ષના વ્યવહારો નીચે મુજબ હતા :

શરૂઆતનો સ્ટોક	રૂ. 2,87,500
ખરીદી	રૂ. 10,50,000
વેચાણ	રૂ. 12,00,000
છેવટનો સ્ટોક	રૂ. 3,77,500
સ્થિર ખર્ચા	રૂ. 1,80,000
અન્ય ખર્ચા	રૂ. 50,000
મળેલું ડિવિડન્ડ	રૂ. 10,000
ચોખ્ખો નફો	રૂ. 70,000

ચાલુ વર્ષની જાન્યુઆરી માસની રોકડ ખરીદી રૂ. 94,500ની અને શાખ પર ખરીદી રૂ. 15,500 હતી.

બચાવી લીધેલા માલનું મૂલ્ય	રૂ. 61,822
મકાનની કિંમત	રૂ. 5,00,000
મકાનનું નુકસાન	રૂ. 3,00,000
ધંધો ખોરવાઈ જવાને કારણે વેચાણમાં ઘટાડો	રૂ. 1,00,000
ચાલુ વર્ષના જાન્યુઆરી માસનું વેચાણ	રૂ. 1,00,000
આગ બુઝાવવાનો ખર્ચ	રૂ. 3,745

અથવા

- 3 (અ) મહાવીર લિ.ના હિસાબોમાંથી તારવેલી વિગતો નીચે પ્રમાણે છે. મૂલ્યવૃદ્ધિ 12 પત્રક અને મૂલ્યવૃદ્ધિની વહેંચણીનું પત્રક તૈયાર કરો :

વિગત	રૂ.
સ્ટાફ કલ્યાણ ખર્ચ	15,000
મળેલ વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ (ગ્રોસ)	36,000
આપેલ વટાવ	25,000
વેચાણ (વેચાણ વેરા વગર)	26,40,000
શેર ફેરબદલી ફી	14,000
મેનેજિંગ ડિરેક્ટરનું મહેનતાણું	44,000
ભાડું અને વેરો (ચૂકવેલ)	19,400
આવકવેરાની જોગવાઈ	82,500
સંપત્તિ વેરો	12,500
કાચામાલના ભંગારનું વેચાણ	11,400
ફર્નિચર વેચાણ ખોટ	5,000
ડિબેચર પર વ્યાજ	22,500

કાચામાલનો સ્ટોક :

શરૂઆતનો	60,000
આખરનો	90,000

તૈયાર માલ સ્ટોક :

શરૂઆતનો	1,40,000
આખરનો	1,15,000
પ્લાન્ટ અને મશીનરીનું સમારકામ	6,400
ઓરિટ ફી	10,000
બેંકલોન પર વ્યાજ	27,500
જાવકમાલ ગાડાભાડું	8,600
સૂચિત ડિવિડન્ડ	1,00,000
પગાર, મજૂરી અને બોનસ	10,00,000
પ્રિન્ટીંગ અને સ્ટેશનરી	40,500
ઘસારો	50,000
પ્રો. ફંડમાં ફાળો	41,000
વીમા પ્રીમિયમ	600
નુફા-નુકસાન ખાતું (શરૂઆતની બાકી)	55,000
નફા-નુકસાન ખાતું (ચાલુ વર્ષના નફા પેટે)	95,000
જાહેરાત અને મુસાફરી ખર્ચ	26,000
વેચાણ વેરા	60,000
કાચામાલની ખરીદી	10,90,000
અન્ય આવક	75,100

(બ) નીચેના વ્યવહારોની મુખ્ય ઓફિસનાં ચોપડામાં આમનોંધ લખો : 4

- (1) મુ.ઓ. પોતાની "x" શાખાના ખર્ચા રૂ. 2,00,000 અને "y" શાખાના 1,50,000 ખર્ચા ચૂકવેલ જેનો કોઈ હવાલો ચોપડામાં આપેલ નથી.
- (2) "x" શાખા દ્વારા "y" શાખાને રૂ. 1,50,000નો માલ મોકલેલ જેની કોઈ નોંધ થઈ નથી.
- (3) સુરત શાખાની મિલકત પરનો ઘસારો રૂ. 15,000 શાખાની મિલકતોનું ખાતું મુ.ઓ.ના ચોપડામાં રાખવામાં આવે છે.
- (4) વલસાડ શાખાના ગ્રાહકે સુરત શાખાને રૂ. 15,000નો માલ પરત કર્યો.

4 લંડન મુખ્ય ઓફિસની સુરત શાખાના ચોપડે તા. 31-12-2014ના રોજ નીચેની બાકીઓ હતી : 16

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
લંડન મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	-	3,54,000
સ્ટોક (01-01-2014)	1,62,000	-
ખરીદી અને વેચાણ	6,80,000	11,20,000
દેવાદારો અને લેણદારો	2,38,000	2,55,000
લેણીહૂંડી અને દેવીહૂંડી	1,70,000	85,000
મજૂરી	44,000	-
પરચૂરણ ખર્ચાઓ	16,000	-
ભાડું અને કરવેરા	32,000	-
વહીવટી ખર્ચા	1,20,000	-
બેંક સિલક	2,72,000	-
ફર્નિચર	80,000	-
	18,14,000	18,14,000

તા. 31-12-2014ના રોજ હાથ પર સ્ટોકની કિંમત રૂ. 3,40,000 હતી.

તા. 31-12-2014ના રોજ લંડન મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે સુરત શાખાનું ખાતું 5,900 પાઉન્ડની ઉધારબાકી દર્શાવતું હતું અને લંડન મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે ફર્નિચર 1,140 પાઉન્ડની બાકી દર્શાવતું હતું.

હૂંડીયામણના દર નીચે મુજબ હતા.

તા. 31-12-2013 ના રોજ 1 પાઉન્ડ = રૂ. 90 હતો.

તા. 31-12-2014 ના રોજ 1 પાઉન્ડ = રૂ. 85 હતો.

અને 2014ના વર્ષનો સરેરાશ દર 1 પાઉન્ડ = 80 હતો.

ઉપરનું કાચું-સરવૈયું પાઉન્ડ રૂપાંતર કરી લંડન મુ. ઓફિસના ચોપડે સુરત શાખાના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

- 4 અકબર અને બિરબલ ભાગીદારીમાં ધંધો ચલાવે છે. અકબર અમદાવાદની મુખ્ય ઓફિસનું સંચાલન કરે છે અને બિરબલ બરોડા શાખાનું સંચાલન કરે છે. દરેકને તે જેનું સંચાલન કરે છે તેના નફામાંથી 3/4 ભાગ મળશે અને બાકીના નફામાંથી 5% લેખે મૂડી પર વ્યાજ આપ્યા પછી વધતો નફો બન્ને વચ્ચે સરખે હિસ્સે વહેંચવામાં આવશે એમ નક્કી કરવામાં આવે છે. નીચેના કાચા સરવૈયા પરથી તૈયાર કરો :

- (1) નફાનુકસાન ખાતાં
- (2) સંયુક્ત પાકું સરવૈયું

તા. 31-12-2014નાં રોજના કાચા સરવૈયાં

વિગત	અમદાવાદ		બરોડા	
	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
મૂડી : અકબર-બિરબલ	-	60,000	-	40,000
ઉપાડ : અકબર-બિરબલ	10,000	-	8,000	-
હાથ પર રોકડ (01-01-2014)	32,960	-	26,180	-
પ. દેવાદાર-લેણદાર	29,600	2,15,700	31,490	20,360
મશીનરી :				
મુ. ઓફિસ	1,00,000	-	-	-
શાખા	80,000	-	-	-
ખરીદી-વેચાણ	1,01,450	1,38,160	68,570	89,010
પગાર મજૂરી	15,800	-	9,240	-
ફર્નિચર ફિટિંગ્સ	2600	-	1,870	-
બેંકમાં સિલક	14,860	-	4,020	-
હાથ પર રોકડ	180	-	290	-
સામાન્ય ખર્ચા	6,160	-	5200	-
બરોડા શાખા ખાતે	15,680	-	-	-
અમદાવાદ ઓફિસ ખાતે	-	-	-	8,680
ભાડું અને કરવેરા	4570	-	3,190	-
	4,13,860	4,13,860	1,58,050	1,58,050

તા. 31-12-2014ના રોજ હાથ પર સ્ટોકની કિંમત - અમદાવાદ રૂ. 44,820 અને બરોડા રૂ. 38,890 અમદાવાદ મુ.ઓ. એ તા. 31-12-2014ના રોજ બરોડાને રૂ. 5,000નો માલ મોકલ્યો હતો જે શખાને ત્યાર પછીની તા. 3-1-15 સુધી મળેલ નથી.

બરોડા શાખાએ તા. 27-12-2014ના રોજ અમદાવાદને રૂ. 2,000 મોકલેલ જે મુ. ઓફિસને ત્યાર પછી તા. 3-1-15 સુધી મળેલ નથી. ઉપાડ પર વ્યાજ ગણવાનું નથી. મશીનરી પર 10% ઘસારો ગણો.

- 5 રીલાયેબલ જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીની નીચેની બાકીઓ પરથી આગ અને 16 દરિયાઈ ધંધાના મહેસૂલી ખાતાં તૈયાર કરો અને તા. 31 માર્ચ 2014નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું ન.નુ. ખાતું તૈયાર કરો :

વિગત	રૂ.
ડિરેક્ટરોનું મહેનતાણું	2,250
શેર ટ્રાન્સફર ફી	360
પરચૂરણ આવકો.....	2,250
ઓડિટ ફી	540
વિનીમયદરમાં તફાવત	135
વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ મળેલું	6,300
ઘસારો	15,750

	આગ વિભાગ રૂ.	સમુદ્ર વિભાગ રૂ.
ચૂ. બાકી દાવા (તા. 1-4-2013)	22,500	18,000
ચૂ. બાકી દાવા (તા. 01-04-2014)	48,000	69,000
ઘાલખાધ	23,250	41,400
વર્ષ દરમ્યાન ચૂકવેલ દાવા	60,000	1,20,000
ચૂકવેલ કમીશન	40,500	48,600
પ્રીમિયમ (ચોખ્ખું)	2,70,000	4,86,000
સંચાલકીય ખર્ચા	68,250	1,80,000
આપેલ પુનઃવીમા પર કમિશન	13,500	27,000
ભાવિ જોખમ માટે અનામત (તા. 01-04-2013)	1,12,500	3,69,000
વધારાનું અનામત (તા. 01-04-2013)	22,500	નથી

તમને આગળ જણાવવામાં આવે છે કે,

- (1) કંપની આગના વીમા માટે ચોખ્ખા મળેલના પ્રીમિયમના 50% અને દરિયાઈ વીમાના ચોખ્ખા પ્રીમિયમના 100% ભાવિ જોખમ માટે અનામત ઉભું કરે છે.
- (2) આગના વીમામાં, ચોખ્ખા પ્રીમિયમના 5%ના વધારાનું અનામત રાખવામાં આવે છે.

અથવા

5 નીચેની વિગતો તા. 31-3-2014ના રોજની પ્રીન્સી લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ કંપની 16
લિ.ને લગતી છે :

વિગત	રૂ.
પ્રીમિયમ	26,46,700
જીવન વીમા ભંડોળ (1.4.2013)	35,38,955
ચૂકવેલ દાવાઓ	5,88,840
વર્ષાશન પેટે મળેલ રકમ	1,68,000
રજૂ કરેલ પરંતુ નહિ ચૂકવેલ દાવા	56,294
વ્યાજ-ડિવિડન્ડ-ભાડું મળેલ (ગ્રોસ)	2,38,868
મળેલ વ્યાજ પર આવકવેરો	42,280
પોલીસી પર આપેલ દાન	9,10,000
વર્ષાસન	1,13,260
પુનઃવીમા પ્રીમિયમ	3,00,300
રોકાણ વેચાણ ખોટ	1,78,920
હાથ પર પોલીસી સ્ટેમ્પ	9,380
શરણમૂલ્ય	1,57,920
રોકડમાં બોનસ	10,920

મકાનો	6,30,000
ફર્નિચર	34,300
મોર્ગેજ	14,17,780
વહીવટી ખર્ચા	1,78,920
પ્રીમિયમ ઘટાડા રૂપે બોનસ	14,280
મળવાનું બાકી પ્રીમિયમ	6,16,840
રોકાણો	17,50,000
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચાઓ	73,080
કમિશન ચૂકવેલ	56,938
શેર હોલ્ડરોને ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	35,000
રોકડ-બેન્ક સિલક	1,97,106
લેણું થયેલ પરંતુ નહિ ચૂકવેલ વર્ષાંશન	1,680
એજન્ટ ખાતાની બાકી (ઉ.)	1,68,700
શેરમૂડી	7,00,000
મળ. બાકી રોકાણોનું વ્યાજ	10,213

નીચેની વધારાની માહિતી ધ્યાનમાં લઈ કંપનીના ચોપડામાં મહેસૂલી ખાતું અને પા.સ. તૈયાર કરો :

- (1) પુનઃવીમા હેઠળના દાવાઓ રૂ. 66,500
- (2) મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને કમિશન બાદ કર્યા પહેલાં વર્ષ દરમિયાન ચો. જીવનવીમા ભંડોળની વધેલ રકમ પર 5% લેખે કમિશન ચૂકવવામાં આવે છે.
- (3) પ્રીમિયમની આવકના 20% લેખે વધારાનાં અનામતની જોગવાઈ કરો.
- (4) પ્રીમિયમ ઘટાડા રૂપે બોનસ રૂ. 7,000.

6 નીચેના પૈકી ગમે તે બેના જવાબ લખો :

16

- (1) માનવ સંપત્તિના મૂલ્યાંકન માટે ઐતિહાસિક પડતર અભિગમ અને વર્તમાન મૂલ્ય અભિગમ સમજાવો.
- (2) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ? વિવિધ દેશોમાં થયેલા વિકાસનું અવલોકન કરો.
- (3) સંચાલક સમક્ષ રજૂ કરવાના અહેવાલ તૈયાર કરતી વખતે ધ્યાનમાં લેવાનાં સિદ્ધાંતો જણાવો.
- (4) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવો. તેના કાર્યક્ષેત્ર અને ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો.

અથવા

6 નીચેના પૈકી ગમે તે બેના જવાબ લખો :

16

- (1) માળખું વિન્યાસ અને દેખાવ તથા નાણાકીય સમીક્ષા સંબંધમાં પ્રકાશિત હિસાબોમાં જોવા મળતાં આધુનિક વલણો જણાવો.
- (2) તમે માનો છો કે પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિએ આધુનિક સમયની એક તાતી જરૂરિયાત છે ? શા માટે ?
- (3) માનવ સંપત્તિના મૂલ્યાંકન માટેની લેવ અને સ્વાર્ટસ મોડેલ પદ્ધતિ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
- (4) સંચાલનની જુદી જુદી કક્ષાએ રજૂ થતાં અહેવાલની ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction no. 1 of page no. 1.

1 All Question carry equal marks : 20

- (a) Calculate the Net Fixed Assets of the Priyanshi Limited in the balance sheet ending on 31/03/2014 with the help of the details Given below :

Fixed assets	Cost on 31/03/2013 Rs.	Addition During the year	Depreciation on funds as on 31-3-13	Rate of depreciation
Land and Building	15,00,000	2,00,000 (01-07-13)	5,00,000	5%
Furniture	2,00,000	-	1,00,000	10%
Plant Machinery	6,00,000	1,00,000 (01-07-13)	1,50,000	10%
Vehicle	3,00,000	-	1,50,000	12%

01-04-13 One Vehicle was sold at the price of Rs. 70,000. Its Cost was Rs. 2,00,000. (Consolidated depreciation Rs. 1,00,000) Provision for depreciation is calculated by reducing balance method.

- (b) A fire occurred in the godown of "Bharat limited" On 31-3-14 the stock value shown is Rs.1,59,200. In the above stock when it was valued, some stock of the value of Rs. 13,800, which was not sold properly, Rs. 4,600 has been written off. A small part of this stock whose original cost was Rs. 6900 was sold during the current year at the loss of Rs. 500. Net purchases and net sales during the current year was Rs. 3,24,000 and Rs. 4,56,000 respectively. The gross profit on sales is 20%. The stock that was saved from was valued at Rs. 4,887 calculate the amount of fire claim.
- (c) The Following Balance are extracted from the books of Chetna Insurance Company as on 31/12/2014 :

Particulars	Direct Business Rs.	Re- Insurance Rs.
Received Claims	-	1,50,000
Claims Paid	16,00,000	2,00,000
Payable Claims (1-1-14)	2,00,000	15,000
Payable Claims (31-12-14)	3,00,000	20,000
Received Claims (1-1-14)	-	20,000
Received Claims (31-12-14)	-	15,000

Legal Expenses Rs. 15,000 (Rs.10,700 in connection with settlement of claim). Calculate claims less re-insurance.

(d) The revenue A/c Princy life insurance company showed at the end of the 31-3-2014 a credit balance of Rs. 24,02,400 before taking in to Account the following items :

- (1) Outstanding premiums 44,440
- (2) Claims intermitted but not admitted62,500
- (3) Interest accused on securities 56,400
- (4) Claims covered under re-insurance 16,500
- (5) Bonus utilized in reduction on premium 10,000

Find out the life insurance fund of Princy co. after giving effect of above Particulars.

(e) from the following information find out value added and missing items and calculate earnings per employee ratio :

(1) The cost of outside purchase and purchase services is Rs. 30,00,000, which is 75% of value added.

(2) Balances	Rs.
Salary and wages	?
Contribution to employee's insurance scheme	55,000
Contribution to PF	25,000
Income tax provision	4,00,000
Loss on sales of furniture	12,000
Distribution to providers of capital	2,00,000
Depreciation	1,18,000
Retained earning	3,90,000

(3) No. of employee is 100.

- 2 The following balances have been extracted from the book 16 of "Kirti ltd." As on 31-03-2014 :

Debit	Amt.	Credit	Amt.
Land (at cost)	1,00,000	Share capital	
Furnitures (cost less depreciation)	10,000	(Authorized and Issued equity share capital) (Rs. 10 fully paid)	7,50,000
Building (cost Less depreciation)	3,50,000	8% red. Pref. share	
Vehicles (cost less depreciation)	17,500	Share Capital (200 share)	20,000
Pref. Share redeemable A/c	24,000	Security premium	12,500
Administrative expences	1,25,000	General reserve	50,000
Rates and taxes	6,000	Trading Account (G.P.)	4,00,000
Commission	2,000	Discount reserve	2,500
Directors fee	1,000	Interest on investment	4,000
Depreciation	30,000	Creditors	12,800
Office expences	30,000	Profit and Loss appro. A/c	5,000
Payment to auditor	2,000	Unpaid dividend	1,000
Debtors	15,000	Outstanding exp. provision for taxation (31-03-13)	3,000
Interim dividend	38,300		
Cash in hand	6,000		
Cash in bank	97,500		

Security deposit	5,000	
Investment govt. Securities	1,00,000	
Stock at or below cost	1,76,500	
Income tax paid under dispute	50,000	
Advance payment of the income Tax	1,10,000	
	12,95,800	12,95,800

Additional information :

- (1) The preference shares were redeemed on 01-10-2013 at premium of 20% but no entry were passed for giving effect there to except payment standing to the debit preference share redemption A/c.
- (2) Depreciation as per income tax rules provided up to 31-03-2014 is as follows :
 - (i) Building Rs. 1,05,000
 - (ii) Furniture Rs. 10,000
 - (iii) Vehicles Rs. 30,000
- (3) Administration exp. Include Rs. 9,000 paid to managing director as Remuneration in terms of the agreement which provides for a Remuneration of 5% on net profit.

- (4) Payment to auditor include Rs. 500 for taxation work in addition to Audit fees.
- (5) Market value of investment on 31-03-2014 is Rs. 90,000.
- (6) Interim dividend is as follows :
 - (i) On Equity shares Rs. 37,500
 - (ii) On Pref. share Rs. 800
- (7) Sundry debtors includes Rs. 10,000 due for a period exceeding six months.
- (8) Income tax demand for the year ended 31-03-2013 for Rs. 50,000 has not been provided in full against which an appel is pending.
- (9) All receivable and deposits are considered good for realization.
- (10) Income tax is to be provided at 55%.
- (11) Directors have recommended of further dividend on equity share at Rs. 0.50 per share after appropriating Rs. 17,500 to general reserve.

Prepare profit and loss A/c. Profit & loss appropriation A/c for the Year ended on 31-03-2014 and vertical balance sheet on that date from above information.

3 Mr. Gotala has insured his business against fire **16**
for Loss of goods destruction of building and loss of profit as
under :

Stock Rs. 5,00,000
Building Rs. 2,50,000
Loss of profit and standard charges Rs. 2,50,000

Fire occurred on the 31st January destroying the stock
damaging the Building and causing business disruption for
a period of 3 month. From the Following Particulars prepare
insurance claims on the above three heads.

The following are the transactions of the previous year ended
31st December.

Opening stock 2,87,500
Purchases 10,50,000
Sales 12,00,000
Closing stock 3,77,500
Standing charges 1,80,000
Other expenses 50,000
Dividend received 10,000
Net profit 70,000

During the months of January in the current year cash
purchases amount to Rs. 94,500 and credit purchases for the
months of January in the current year was Rs. 15,500.

Value of good salvaged 61,822
Value of the building 5,00,000
Damage of the building 3,00,000
Fill in turnover during the period of disruption 1,00,000
Current year 1,00,000
The expenses incurrent to mitigate loss were 3,745

OR

- 3 (a) The following figures for a period were extracted from the Books of Mahavir ltd. Prepare value added statement and Distribution of value added statement on 31st March 14. 12

	Rs.
Sales (excluding sales tax)	26,40,000
Sales tax	60,000
Interest and dividend Receive gross	36,000
Staff welfare exp.	15,000
Discount allowed	25,000
Managing directors Remuneration	44,000
Share transfer fee	14,000
Rent and taxes (paid)	19,400
Provision for Income tax	82,500
Wealth tax	12,500
Loss on sales for furniture	5,000
Sale of scrape of raw material	11,400
Opening stock (finished good)	1,40,000
Opening stock (raw materials)	60,000
Closing stock (finished goods)	1,15,000
Closing stock (row materials)	90,000
Other income	75,100
Interest on debenture	22,500
Repairs to plant and machinery	6,400

Audit fee	10,000
Carriage outward	8,600
Interest on Loan from bank	27,500
Wages and salaries and bonus	10,00,000
Proposed dividend	1,00,000
Depreciation	50,000
Printing and Stationery	40,500
Insurance premium	600
Advertisement and Travelling Exp.	26,000
Contribution to p.f.	41,000
Profit & loss A/c (opening bal.)	55,000
Purchase raw Material	1,09,000
Profit and loss A/c (from current year profit)	95,000

(b) Give journal entries in the books of head office for the following transaction. 4

- (1) Goods sent by "J" branch to "K" branch Rs. 1,50,000 are yet to be Recorded.
- (2) Expenses paid by the head office for its J branch Rs. 2,00,000 for K Branch Rs. 1,50,000 not yet adjusted on the account.
- (3) Depreciation amounting Rs.15,000 on Surat branch fixed assets, when Accounts of such assets are maintained at the head office.
- (4) Goods of Rs. 15,000 were returned by a customer of Valsad branch to Surat branch.

- 4 On 31-12-2014 the following balance appeared in the books 16 of surat branch having its head office in London.

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
London head office A/c	-	3,54,000
Stock (01-01-2014)	1,62,000	-
Purchases and sales	6,80,000	11,20,000
Debtors and creditors	2,38,000	2,55,000
Bills receivable & payable	1,70,000	85,000
Wages	44,000	-
Miscellaneous expenses	16,000	-
Rant, rate and taxes	32,000	-
Administration expenses	1,20,000	-
Cash and bank	2,72,000	-
Furniture	80,000	-
	18,14,000	18,14,000

Stock on 31-12-2014 was Rs. 3,40,000 on 31-12-2014 surat branch. Account in the books of London head office showed a debit balance of Pounds 5,900 and furniture appeared in the London Head office books at pounds 1,140.

The rates of exchange were as follows.

On 31-12-2013 1 pound = Rs.90

On 31-12-2014 1 pound = Rs. 85

The average rate for the year 2014 was 1 pound = 80.

Convert the above trial balance in to pounds and prepare final accounts of Surat branch in the books of London head office.

OR

- 4 Akbar and Birbal carry on business in partnership having a head office at Ahmedabad managed by Akbar and branch at Baroda Managed by Birbal. It is agreed that each shall have three fourth of the Profit of the business he manages and after crediting 5 percent interest on capital out of the reaming profit the balance shall be divided equally Prepare from the following trial branch on 31st December 2014 a combined balance sheet as at that date and a profit and Loss A/c. 16

Trial balance sheet

Particulars	Ahemdabad		Baroda	
	Debit Rs.	Credit Rs.	Debit Rs.	Credit Rs.
Capital : Akbar-Birbal	-	60,000	-	40,000
Drawing : Akbar-Birbal	10,000	-	8,000	-
Stock on hand (1-1-2014)	32,960	-	26,180	-
Sundry debtors	29,600	-	31,490	-
Machinery :				
Head office	1,00,000	-		
Branch	80,000	-	-	
Sundry creditors	-	2,15,700	-	20,360
Purchases – sales	1,01,450	1,38,160	68,570	89,010
Salaries and wages	15,800	-	9,240	-
Furniture and fittings	2600	-	1,870	-
Bank balance	14,860	-	4,020	-
Cash on hand	180	-	290	-
General expenses	6,160	-	5200	-
Baroda office A/c	15,680	-	-	-
Ahemdabad office A/c	-	-	-	8,680
Rent rates and taxes	4570	-	3,190	-
	4,13,860	4,13,860	1,58,050	1,58,050

The value of stock on 31 December 2014 was : Ahmedabad Rs. 44,820 Baroda Rs. 38,890.

Ahemdabad had sent goods to Baroda Rs. 5,000 on 31st December 2014. Which were not received by the branch until 3rd january 2015.

The branch head remitted to Ahemdabad Rs. 2,000 on 27th December 2014 which was not received by the head office until 4th january 2015.

No interest on drawings is to be charged. Depreciation on machinery is to be Provided at 10 percent.

- 5 From the following balance of Reliable General Insurance Company prepare the revenue accounts for fire and marine Insurance business respectively and profit and loss A/c for the year and 31st march 2014. **16**

Particulars	Rs.
Miscellaneous	2,250
Share transfer fees	360
Directors remuneration	2,250
Audit fees	540
Difference in exchange rate	135
Interest and dividend received	6,300
Depreciation	15,750

Particulars	Fire dept. Rs.	Marine dept. Rs.
Outstanding claims on (1-4-2013)	22,500	18,000
Outstanding claims on (1-4-2014)	48,000	69,000
Bad debts	23,250	41,400
Claims paid during the year	60,000	1,20,000
Commission paid	40,500	48,600
Premium (net)	2,70,000	4,86,000
Management expenses	68,250	1,80,000
Commission on reinsurance	13,500	27,000
Reserve for unexpired risk (1-4-2013)	1,12,500	3,69,000
Additional reserve (1-4-2013)	22,500	nil

You are further informed

- (1) The company creates reserve for unexpired risk at 50% of net premium in case of fire insurance and 100% of net premium in case of marine Insurance business.
- (2) In case of fire insurance the additional reserve be increased by 5% of Net premium.

OR

5 The following information are related to Princy Life Insurance Corporation as on 31.3.2014 16

	Rs.
Premiums	26,46,700
Life insurance fund (1.4.2013)	35,38,955
Claims paid	5,88,840
Consideration for amities granted.....	1,68,000
Claims admitted but not paid	56,294
Interest dividend and rent received (gross)	2,38,868
Income tax on interest	42,280
Loans on policies	9,10,000
Anmities	1,13,260
Re-insurance Premium	3,00,300
Loss on sale of investment	1,78,920
Policy stamp on hand.....	9,380
Surrenders	1,57,920
Bonus in cash	10,920
Buildings	6,30,000
Furniture's	34,300
Mortgages	14,17,780
Exps. of Management	1,78,920
Bonus in reduction of premises.....	14,280
Outstanding premiums	6,16,840
Investment.....	17,50,000
Outstanding expenses	73,080
Commission paid.....	56,938

Dividend paid to share holders	35,000
Cash bank balance	1,97,106
Anmities due and unpaid.....	1,680
Agent's balance (Dr.)	1,68,700
Share capital	7,00,000
Invest outstanding on investment	10,213

Prepare the revenue A/c and balance sheet of Princy Insurance Co. Taking the following matter in to Consideration.

- (1) Claims covered under re-insurance Rs. 66,500
- (2) The managing directors is to be paid commission at 5% of the increase of life insurance fund during the year before providing for such Commission.
- (3) Reserve of 20% premium increase is to made.
- (4) Further bonus in reduction of premium Rs. 7,000.

6 Answer the following questions : (any two) **16**

- (1) Explain opportunity cost method and present value approach as a methods of human resource valuation.
- (2) What is environment accounting system? Review the development of environment accounting system in different countries.
- (3) Explain the principals be considered while preparing reports to be submitted to the management.
- (4) Explain the meaning of environmental accounting and discuss its scope and utility.

OR

6 Answer the following questions : (any two)

16

- (1) State the modern trends in published accounts with reference to format, layout and getup.
 - (2) Do you believe that environmental accounting system is the dire need of Present time ? Why ?
 - (3) Discuss on Lev and schwartz method of human resource accounting.
 - (4) Discuss the reports presented at different level of management.
-

